

חג שבועות – איגרת מידע לעובדים בארגוני בריאות

שבועות הינו חג יהודי, השני מבין שלושת הרגלים. הוא חל ביום שלאחר סיום ספירת העומר, בתאריך ו' בסיון. השנה (2019), יחול החג מצאת השבת בתאריך 8 ביוני ועד ליום ראשון, 9 ביוני, בצאת הכוכבים.

רקע כללי

שבועות נחוג עם סיום שבעת השבועות בהם נספרת ספירת העומר. מועד זה מזוהה עם זמן מתן תורה, בו נערך מעמד הר סיני וניתנו לעם ישראל התורה ועשרת הדיברות שנחקקו על לוחות הברית. מלבד זאת, ביום זה החלה תקופת הבאת הביכורים לבית המקדש. במהלך תקופה זו בימינו, מודה העם לאל על הארץ שניתנה לו. בישובים חקלאיים שונים מתקיימים סביב יום זה טקסי ביכורים המלווים בתהלוכה של כלים חקלאיים. בליל החג, יש הנוהגים להישאר ערים וללמוד תורה, כשמתוכם (בעיקר קהילות הנוהגות על פי הקבלה) יש הלומדים את מה שקרוי 'תיקון ליל שבועות'. בבוקר החג נהוג לקרוא, מלבד קריאת התורה, את מגילת רות. מנהגים נוספים האופייניים לחג השבועות הם אכילת מאכלי חלב וקישוט הבית ובית הכנסת בירק. בירושלים, הולכים רבים לקראת עלות השחר לכותל המערבי כדי להתפלל תפילת שחרית.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **ערב החג:** קיימת הנחייה הלכתית להימנע מבדיקות דם ביום שלפני החג ולכן יש שיימנעו מביצוע בדיקות דם ביום זה ללא צורך רפואי ממשי.
- **סדר היום:** רבים נוהגים להישאר ערים וללמוד תורה כל הלילה. צפוי שהלומדים יתרכזו רק בבית הכנסת ולא במחלקות האשפוז. לפיכך, יש להיערך בהשארות אורות והותרת הדלתות פתוחות בבית הכנסת של הארגון. יש ארגונים המספקים מיני מאפה ושתייה ללומדים.
- **תרופות וטיפולים:** דין חג השבועות כשבת ואין מניעה מליטול תרופות או מלקבל טיפולים רפואיים המותרים בשבת.
- **חג צמוד לשבת:** במקרים בהם יש צורך חיוני לנסוע לטיפול מציל חיים במהלך החג (לדוגמה - דיאליזה), בשל היות החג סמוך לשבת וכולל למעשה יומיים של שבתון – מותר לבצעו, באם לא ניתן לדחות את מועד הטיפול. יש לפנות לרב לברור הפרטים.
- **סוללות למכשור רפואי:** אנשים הזקוקים למכשור רפואי המופעל בסוללות, כגון מכשירי שמיעה, כדאי שייעצו ברב על מנת לקבל הדרכה האם וכיצד ניתן לתפעל את המכשיר במידה והסוללה מתכלה וצריך לטעון או להחליף אותה.
- **פעילויות לילדים:** מומלץ לארגון לארגן בימים שלפני החג פעילויות שמשקפות את אירת החג עבור ילדים המטופלים בארגון, לדוגמה: הכנת סלסלאות ביכורים, קישוט החדרים בירק וכדומה.
- **סוגיות דתיות בטיפול:** מומלץ לארגון לבדוק טרם החג מי הם המקורות הקהילתיים והדתיים הרלוונטיים לפתרון מקרים טיפוליים שיש בהם סתירה בין הטיפול הרפואי לבין התפיסות הדתיות של המטופלים.

המרכז הבין-תרבותי לירושלים מודה לרב צבי פורת, רב ויועץ הלכתי במרכז הרפואי שיבא ובביה"ח אלי"ן על הערותיו ההלכתיות הנזכרות באיגרת זו. תודה לאלו שיעצו בהכנת האיגרת ולצוות מהמרכז הבין-תרבותי: ד"ר חגי אגמון-שניר, ד"ר מיכל שוסטר ואורנה שני.

בכל מקרה, אין לראות בדף זה משום ייעוץ הלכתי או רפואי.

אגרות מידע נוספות לגבי חגים ומועדים בארגוני בריאות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb) (<http://jicc.org.il/heb>)